

راهنمای برداشت نمونه آب و خاک از مزارع و باغات

طرز برداشت نمونه خاک از باغات و مزارع برای تجزیه آزمایشگاهی

خاکی که برای تجزیه به آزمایشگاه فرستاده می شود بایستی نمونه واقعی از خاک مزرعه یا باغ باشد در غیر اینصورت نتایج حاصله گمراه کننده خواهد بود.

بنابراین نتایج آزمایشگاه کاملاً به صحت نمونه برداری بستگی دارد. توصیه می شود نمونه خاک به شرح زیر تهیه گردد:

۱- زمین باید قبلاً به قطعات یکنواخت از نظر خصوصیات ظاهری خاک مثلاً رنگ، شوری، پستی و بلندی و شیب، باردهی زمین، نوع تناوب و محصولات قبلی و در درختان از نظر نوع و سن درخت تقسیم و سپس از هر قطعه نمونه برداری شود.

۲- هر نمونه حداکثر از یک مساحت ۱۰ هکتاری یکنواخت برداشت شود. هر چه این سطح کمتر باشد دقت بالاتر می رود اگر قطعات ۲-۵ هکتاری باشد نتیجه بهتر خواهد بود.

۳- عمق نمونه برداری بستگی به نوع محصول دارد. در محصولات یکساله شتوی و صیفی برای توصیه کودی عمق ۰-۳۰ سانتیمتری کافی است ولی اگر شناخت خاک عمقی هم مورد نظر باشد از اعماق پایینتر یعنی ۰-۳۰ و ۰-۶۰ و ۰-۹۰ سانتیمتر هم برداشته می شود. در درختان، نمونه

خاک از محل سایه انداز یا آبگیره درخت و جایی که ریشه پخش شده و معمولاً عملیات زراعی در آن انجام می گیرد از اعماق ۰-۳۰ و ۰-۳۰-۶۰ سانتیمتر برداشت می گردد.

۴- پس از مشخص کردن زمین، از هر قطعه یک نمونه، به این ترتیب که حداقل ۱۰-۱۵ نمونه خاک از عمق ۰-۳۰ سانتیمتری از همه جای مزرعه یا باغ روی قطر زمین و یا حرکت مارپیچی طبق شکل زیر توسط بیل برداشته شود و سپس همه را با هم مخلوط کرده، کوبیده و از آن یک نمونه دو کیلویی داخل کیسه پلاستیکی تمیز و سالم ریخته و ضمن نوشتن مشخصات خاک و مزرعه بر روی قطعه ای مقوا آنرا درون پاکت گذاشته و به آزمایشگاه ارسال گردد. قبل از برداشت نمونه با نوک بیل سطح خاک را تمیز نموده تا آلوده به کود حیوانی یا شیمیایی نباشد.

شکل ۱- نحوه قطعه بندی

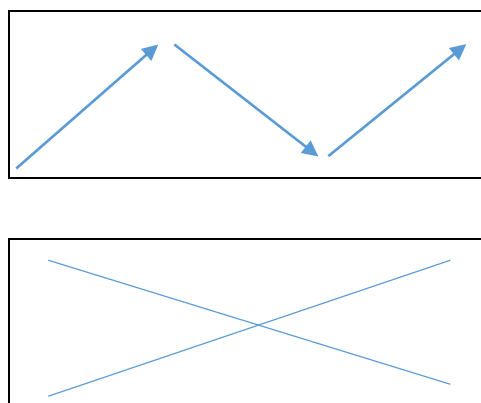
قطع ۲ خاک شنی	قطعه ۱ خاک رسی
قطع ۴ جای گندم	قطع ۳ جای ذرت
درخت لیمو ۵ ساله	درخت پرتقال ۱۰ ساله

وضع زمین از نظر شیب و پستی و بلندی،
زراعت سال گذشته، مقدار محصول زمین
یا باغ در هکتار، نوع و میزان کود شیمیایی
و حیوانی مصرف شده، وضعیت آبیاری و
غیره

طرز نمونه برداری از آب آبیاری:

نمونه آب باید دارای تمام خصوصیات آب مورد نظر
باشد. اگر آب از چاه برداشته می شود باید موتور
پمپ را برای چندساعت روشن کرده و سپس بطری
تمیز را از آب پر کرده درب آنرا بسته و در اولین
فرصت به آزمایشگاه ارسال نمایید. قبل از پر کردن
بطری آنرا با همان آب چندبار شسته، درب بطری
را کاملا بسته تا هیچگونه تبخیری از آن صورت
نگیرد.

شکل ۲- محل برداشت نمونه

۵- اگر خاک قطعه ای از زمین با دیگر جاهای

آن تفاوت زیادی دارد مثلا شور باشد خاک

آنرا با بقیه مخلوط نکنید.

۶- از خاک خیلی مرطوب نمونه برداری نشود

زیرا کلوخه شده و کوبیدن آن مشکل می

شود. بهترین موقع برداشت نمونه زمانی

است که خاک نه خیلی خشک و نه خیلی

مرطوب باشد.

۷- اگر خاک خیلی مرطوب بود قبل از ارسال

به آزمایشگاه آنرا در هوای آزاد خشک

کرده سپس ارسال نمایید.

۸- برگ اطلاعات مربوط به خاک نمونه

برداری شده به شرح زیر برای تفسیر نتایج

و توصیه لازم می باشد: مساحت مزرعه،